

2308002201050003
EXAMINATION NOVEMBER 2024
BACHELOR OF COMMERCE (EXTERNAL) (FIRST YEAR)
MODERN BUSINESS PRACTICES - LEVEL5

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 100]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book
 - a. Name of the Examination : **BACHELOR OF COMMERCE (EXTERNAL) (FIRST YEAR)**
 - b. Name of the Subject : **MODERN BUSINESS PRACTICES - LEVEL5**
 - c. Subject Code No : **2308002201050003**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks: 100]

Q.1 Answer in Short:

20

- (1) What is management?
- (2) What is strategic planning?
- (3) Write the factors affecting organization structure.
- (4) Describe the characteristics of co-ordination.
- (5) Give the meaning of entrepreneurship
- (6) Write hygienic factors of Herzberg.
- (7) What is upward communication?
- (8) Clarify the meaning of CPM.
- (9) Write the definition of event.
- (10) Describe the external factors of change management

Q.2 Explain in details the characteristics of management.

16

OR

Explain the different types of decisions.

Q.3 What is Directing? Explain the guiding principles of directing. **16**

OR

(A) Explain the factors affecting span of control. **8**

(B) Explain autocratic leadership **8**

Q.4 Explain in details positive and negative tools of motivation. **16**

OR

(A) Explain the process of entrepreneurship development. **8**

(B) Explain the importance of Digital Presence. **8**

Q.5 Explain the barriers to communication. **16**

OR

Write Short Note:

(1) Advantages of budgetary control. **8**

(2) Importance of event management. **8**

Q.6 CASE **16**

Ram Dyes Chemicals company situated in Vapi area manufactures dyes and chemicals for textile industry. Mr Raj, manager of the company is hard working and enthusiastic. He remains in contact with textile companies and analysing the textile industry. He collects information about what and when materials are required.

Most of the decisions of the company were made by him. Even in his absence nobody is delegated to take any decision. He has provided residence accommodation and canteen facility to the employees. However, he exercises strict control over employees.

Because of over burden of work and stress, Mr. Raj falls ill four times in last two years. He was admitted in hospital for about 20-25 days. As a result, there was delay in making many decisions in the company. Because of his strict control during the last two years, labour turnover rate increased up to 5% to 20 %

Questions for Discussion:

1. Which problem of organization is involved in this case?
2. What problems have arisen in the organization because of the behaviour of the manager?
3. What suggestions would you make to improve the efficiency of the organization? Why?

Gujarati Version

[Max. Marks: 100]

Q.1 ટૂંકમાં જવાબ આપો:

20

1. સંચાલન એટલે શું?
2. વ્યૂહાત્મક આયોજન એટલે શું?
3. વ્યવસ્થાતંત્રના માળખાને અસર કરતા પરિબલો લખો.
4. સંકલનના લક્ષણો વર્ણવો.
5. ઉદ્યોગ સાહસિકતાનો અર્થ આપો.
6. હર્ષબર્ગના આરોગ્યના પરિબલો લખો.
7. ઉદ્ધર્વાગામી માહિતી સંચાર એટલે શું?
8. CPMનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
9. ઇવેન્ટની વ્યાખ્યા લખો.
10. પરિવર્તન સંચાલનના બાહ્ય પરિબલો વર્ણવો.

Q.2 સંચાલનના લક્ષણો વિગતવાર સમજાવો

16

અથવા

નિર્ણયના વિવિધ પ્રકારો સમજાવો.

Q.3 દોરવણી એટલે શું? તેના માર્ગદર્શક સિધ્ધાંતો વિગતવાર સમજાવો

16

અથવા

- (અ) અંકુશ વિસ્તારને અસરકરતા પરિબલો વિગતવાર સમજાવો
- (બ) આપખુદ નેતાગીરી વિશે સમજાવો.

8

8

Q.4 અભિપ્રેરણના હકારાત્મક અને નકારાત્મક ઓજારો વિશે વિગતવાર સમજાવો. **16**

અથવા

(અ) ઉદ્યોગ સાહસિકતા વિકાસની પ્રક્રિયા સમજાવો. **8**

(બ) ડિજિટલ પ્રેઝન્સ (Digital Presence) નું મહત્વ સમજાવો. **8**

Q.5 માહિતી સંચારમાં નડતા અવરોધો સમજાવો. **16**

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો

1. અંદાજપત્રીય અંકુશના ફાયદાઓ **8**

2. ઇવેન્ટ સંચાલનનું મહત્વ **8**

Q.6 CASE **16**

રામ ડાઇઝ કેમિકલ્સ કંપની વાપી વિસ્તારમાં કાપડ ઉદ્યોગ માટે રંગ-રસાયણો બનાવે છે. કંપનીના મેનેજર શ્રી રાજ ખૂબ મહેનતુ અને ઉત્સાહી છે. તેઓ હંમેશાં કાપડ ઉદ્યોગનું વિશ્લેષણ કરતા રહે છે અને પોતાના સંપર્કમાં જે કંપનીઓ છે તેમને ક્યારે કઈ સામગ્રીની જરૂર પડશે તેનો સતત ખ્યાલ રાખે છે.

કંપનીના મોટાભાગના નિર્ણયો પોતે જ લે છે. તેમની ગેરહાજરીમાં પણ મહત્વના નિર્ણયો લેવાની સત્તા કોઈને સોંપવામાં આવેલ નથી.

તેમણે પોતાના કર્મચારીઓને રહેઠાણ અને કેન્ટીનની સગવડ પૂરી પાડેલ છે. પરંતુ તે સાથે કર્મચારીઓ પર કડક અંકુશ રાખે છે. વધુ પડતા કાર્યભાર અને તણાવના કારણે શ્રી રાજની તબિયત છેલ્લાં બે વર્ષમાં ચાર વખત બગડી હતી અને હોસ્પિટલમાં ૨૦-૨૫ દિવસ માટે દાખલ કરવા પડ્યા હતા. પરિણામે કંપનીના ઘણા નિર્ણયો લેવામાં ખૂબ વિલંબ થયો હતો. તેમના કડક અંકુશને કારણે છેલ્લાં બે વર્ષમાં મજૂર ફેરબદલી દર ૫% થી વધીને ૨૦% થયો છે.

પ્રશ્ન

1. આ કેસમાં વ્યવસ્થાતંત્રનો કયો પ્રશ્ન સંડોવાયેલો છે ?
2. મેનેજરના વર્તનથી વ્યવસ્થાતંત્રમાં કયા પ્રશ્નો ઊભા થયા છે ?
3. વ્યવસ્થાતંત્રની કાર્યક્ષમતા વધારવા માટે તમે કયાં સૂચનો કરશો? શા માટે?

*****END*****